

Проект на Закон за изменение и допълнение на наказателно-процесуалния кодекс

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 12.02.2016 г. - 26.02.2016 г. Неактивна

Номер на консултация: #1916-K

Област на политика: Архив - Правосъдие и вътрешни работи

Тип консултация: Закон

Вносител: Министерство на правосъдието

Тип носител: Национално

Увеличаване на правата и разширяване на кръга на пострадали от престъпления, задължително ползване на сини стаи при изслушване на деца и разпит на пострадали от насилие, въвеждане на възстановителното правосъдие и медиация в наказателното производство. Това предвижда пакетът от законодателни промени в Наказателно процесуалния кодекс (НПК).

Проектът поставя акцент върху засилване защитата на пострадалите от престъпления, като въвежда изискванията на Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на правосъдието

Адрес: София, София, ул. Славянска 1

Електронна поща: priemna@justice.government.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Полезни връзки

Рубрика „Закрила на детето“ към дирекция „Международна правна закрила на детето и международни осиновявания“ - <https://mjs.bg/home/index/4d58b6a3-346b-4026-9aaa-7d5654890938>

Документи

Пакет основни документи:

[проект - вер. 1.0 | 12.02.2016](#)

[мотиви - вер. 1.0 | 12.02.2016](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Тони Димов (26.02.2016 12:29)

СТАНОВИЩЕ НА МРЕЖА ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА относно предлаганите изменения в Наказателно-процесуалния ко

Уважаеми дами и господа,

Считаме, че предлаганите изменения обхващат новите тенденции в наказателното правораздаване и са стъпка напред към постигането на по-високи нива на доверие в съдебната система, както от пострадалите, така и от извършителите.

Легалното понятие "пострадал" е разширено, така че в момента напълно кореспондира с определението за „жертва“ по Директива 2012/29/ЕС. Предвидено е въвеждането на конкретни специални мерки за защита на пострадалия. Особено внимание е обърнато на непълнолетните и малолетните жертви на престъпления, като е отчетена тяхната особена уязвимост. Надяваме се това положително развитие да бъде продължено чрез създаване на допълнителни гаранции за други особено уязвими групи като жертвите, на които е причинена значителна вреда поради тежестта на престъплението; жертвите на престъпление, подбудено от предразсъдъци или дискриминация, които могат да са свързани по-специално с личните характеристики на жертвите; на жертвите, които се намират в отношения или зависимост от извършителя на престъплението, които ги правят особено уязвими. В това отношение се отчитат надлежно жертвите на тероризъм, организирана престъпност, трафик на хора, основано на пола насилие, насилие при близки взаимоотношения, сексуално насилие или експлоатация или престъпление от омраза и на жертвите с увреждания.

Макар България да има закон от 2004 г., медиацията като по-бърз, по-евтин и по-щадящ за страните метод за извънсъдебно разрешаване на спорове все още е крайно непопулярна сред гражданите. Предмет на медиация могат да бъдат граждански, търговски, трудови, семейни и административни спорове, свързани с права на потребители, и други спорове между физически и/или юридически лица, включително и когато са трансгранични. Макар чл. 3, ал. 2 от НПК да предвижда възможност за провеждане на медиация по наказателни дела, в изрично посочени в кодекса случаи - до този момент такива няма. На практика не би имало пречка дела от частен характер да бъдат избегнати чрез една медиационна процедура, но както споменахме по-горе - у гражданите, а и у практикуващите юристи все още не е изградена необходимата култура за насочване първо към тази възможност, а след това към инструментите на традиционното правораздаване.

В този смисъл възстановителното правосъдие е революционна концепция за българските мащаби. Ключово в нея е изместването на фокуса от налагане на наказание на правонарушителя към обезщетяването на жертвата, в поправянето на вредата и по този начин - постигане на истинско разрешение на конфликта. Както казва криминологът Нилс Кристи, това е начинът, по който хората получават възможност "да участват в решаването на важните за тях въпроси, вместо да бъдат само зрители. Те трябва да изработват решенията, а не да бъдат техни потребители". Изясняването на отношенията между жертвата и правонарушителя позволява индивидуален подход, изследва и взема предвид техните действителни интереси и по този начин цивилизова конфликта - все неща, които традиционното наказателно правосъдие, представляващо сблъсък на позиции, не би могло да постигне.

Не на последно място - успешното функциониране на възстановителното правосъдие значително би облекчило наказателните съдилища и би им дало възможност да се съсредоточат и да работят по-ефективно върху престъпленията с по-голяма обществена опасност.

Затова изразяваме пълната си подкрепа към законопроекта и се надяваме, че той ще стане част от действащото ни законодателство възможно най-скоро.

Мрежа „За правата на човека“

Мрежата „За правата на човека“ е неформална група, която включва около 40 представители на администрацията на централната изпълнителна власт и Народното събрание, които са специалисти и отговарят по всякакви въпроси в областта на „Правата на човека“.

История

Начало на обществената консултация - 12.02.2016

Приключване на консултацията - 26.02.2016

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.

Окончателен акт на Министерския съвет
